

УДК 364-7:352(477.86)

<https://doi.org/10.62664/cpa.2025.02.03>

Марія БАРАН,

доцент кафедри публічного управління,

адміністрування і національної безпеки

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

кандидат наук з державного управління, доцент

ORCID ID <http://orcid.org/0000-0001-6070-9378>

Нестор МИХАЙЛЮК,

студент першого курсу за спеціальністю «Національна безпека»

факультету міжнародних та політичних досліджень

Ягеллонського університету, м. Краків, Польща

(© БАРАН М., МИХАЙЛЮК Н., 2025)

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ НАДАННЯ ПОСЛУГ ВЕТЕРАНАМ ВІЙНИ У ГРОМАДАХ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті актуалізовано питання дослідження структури надання послуг ветеранам війни. Уперше на основі даних офіційного ресурсу Міністерства у справах ветеранів України «Е-карта послуг для ветеранів війни» станом на 01.11.2025 р. зроблено аналіз структури надання послуг ветеранам війни територіальними громадами Івано-Франківської області.

Установлено, що загальна кількість послуг, що надаються ветеранам в Україні, становить 13178 за 22 групами, серед яких домінують грошова допомога (3720), соціальна підтримка (2029) та вшанування пам'яті (1436). Визначено, що Івано-Франківська область посідає 9-те місце в загальнодержавному рейтингу, надаючи 587 послуг за 21 групою (відсутня лише група «розвиток ветеранських громадських

об'єднань»). За результатами структурного аналізу послуг в Івано-Франківській області виявлено, що найбільшу кількість послуг надано в групі «грошова допомога» (226 послуг). У контексті цього наголошено на потребі зміни сприйняття ветеранів війни із суб'єктів соціальної допомоги на економічно й соціально активних суб'єктів, що потребують для реінтеграції значно більшого спектру послуг, серед яких освіта, адаптація на ринку праці тощо.

Наголошено увагу на високій концентрації надання послуг за місцем реєстрації отримувача (518) та місцем проживання (347), тоді як мобільна послуга (9) та онлайн-послуга (9) залишаються недостатньо розвиненими.

Виявлено суттєві диспропорції в наданні послуг в окремих громадах області, що вирізняє потребу виокремлення найбільш ефективних практик для поширення серед громад області.

Підсумовано, що практичне значення дослідження полягає в наданні інструментарію для кореляції попиту та пропозиції ветеранських послуг, стандартизації алгоритмів надання ключових послуг та для розроблення первинних індикаторів моніторингу якості та доступності надання ветеранських послуг.

Ключові слова: ветеранська політика, реінтеграція, територіальна громада, послуги для ветеранів війни, Івано-Франківська область.

Maria BARAN,

Associate Professor, Department of Public Management,

Administration and National Security

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

Candidate of Science in Public Administration, Associate Professor

ORCID ID <http://orcid.org/0000-0001-6070-9378>

Nestor MYKHAILIUK,

1st-year student, «National Security» programme,
Faculty of International and Political Studies
Jagiellonian University, Kraków, Poland
(© BARAN M., MYKHAILIUK N., 2025)

ANALYSIS OF THE STRUCTURE OF SERVICES PROVIDED TO WAR VETERANS IN COMMUNITIES OF THE IVANO-FRANKIVSK REGION

The article highlights the relevance of examining the structure of service provision for war veterans. For the first time, based on data from the official resource of the Ministry of Veterans Affairs of Ukraine — the «E-Map of Services for War Veterans» as of 01 November 2025 — an analysis of the structure of services provided to war veterans by the territorial communities of Ivano-Frankivsk oblast has been conducted.

It has been established that the total number of services provided to veterans in Ukraine amounts to 13,178 across 22 groups, with cash assistance (3,720), social support (2,029), and commemoration (1,436) predominating. Ivano-Frankivsk oblast ranks 9th in the nationwide rating, providing 587 services across 21 groups (the only missing group is «development of veterans' civil society organizations»). The structural analysis of services in Ivano-Frankivsk oblast shows that the largest number of services falls within the «cash assistance» group (226 services). In this context, the study emphasizes the need to shift the perception of war veterans from recipients of social assistance to economically and socially active actors who require a substantially broader range of reintegration services, including education, labour-market adaptation, and related support.

A high concentration of service provision has been identified by the beneficiary's place of registration (518) and place of residence (347), while mobile services (9) and online services (9) remain underdeveloped.

Significant disparities in service provision across individual communities of the oblast have been revealed, underscoring the need to identify the most effective practices and disseminate them among the oblast's communities.

It is concluded that the practical significance of the study lies in offering tools to align demand and supply for veterans' services, standardize algorithms for delivering key services, and develop baseline indicators for monitoring the quality and accessibility of veterans' service provision.

Key words: *public authority, civil society, consolidation, political consolidation, hybrid war, information warfare, national security, international security, territorial integrity, sovereignty.*

Постановка проблеми. Довготривала воєнна агресія російської федерації проти України, що розпочалася 2014 р. окупацією Криму, частини Донецької й Луганської областей та 24.02.2022 р. переросла у повномасштабне збройне вторгнення, стала причиною збільшення кількості ветеранів війни. Ветерани потребують підтримки та розуміння кожного члена суспільства в процесі їхньої реінтеграції в цивільне життя, реінтеграції не як суб'єктів, яким потрібна просто соціальна допомога, а як економічно й соціально активних суб'єктів.

Станом на 01.01.2022 р. за даними Міністерства у справах ветеранів України до Єдиного державного реєстру ветеранів війни було внесено інформацію про 851068 осіб [1]. А станом на 01.01.2025 р. в Україні нараховувалося вже 1351109 ветеранів [2].

В інформаційних джерелах, наприклад у [3], зазначено, що за розрахунками Уряду після війни кількість ветеранів збільшиться до 5–6 млн. осіб, що становитиме 10–15 % від чисельності населення України.

Отже, формування системи повернення шляхом створення інституційних, соціально-економічних й політичних умов для успішної реабілітації та реінтеграції ветеранів війни з урахуванням їхніх групових та

індивідуальних потреб для забезпечення загальноприйнятих норм цивільного життя, а також принципу безбар'єрності має бути не просто метою, виписаною в Стратегії формування системи повернення з військової служби до цивільного життя на період до 2033 року [4], а має стати пріоритетним напрямком діяльності кожної територіальної громади України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання ветеранської політики є предметом дослідження науковців, експертів, міжвідомчим пріоритетом низки міністерств.

Вартує уваги аналітична доповідь «Державна політика щодо ветеранів війни», у якій висвітлено засади побудови державної політики щодо системної соціальної реабілітації ветеранів російсько-української війни та їхньої реінтеграції до мирного життя; акцентовано увагу на потребі комплексного підходу до формування політики, що враховуватиме травматичний вплив війни на життя суспільства; запропоновано способи оптимізації політики задля професійної та соціальної самореалізації ветеранів; обґрунтовано, що заходи повернення ветеранів на траєкторію цивільного життя повинні бути інтегровані на всіх рівнях державної політики та враховувати соціально-економічні аспекти і комплементарну політику підтримки й розвитку людського капіталу, безбар'єрності, пам'яті та поваги [5].

Метою дослідження є проведення структурно-порівняльного аналізу надання послуг ветеранам війни на рівні територіальних громад Івано-Франківської області як основи для обміну досвідом між територіальними громадами щодо стандартизації та спрощення алгоритмів надання ключових груп послуг; розроблення первинних індикаторів якості й доступності надання послуг ветеранам, що забезпечить у подальшому об'єктивну оцінку ефективності ветеранської політики на місцевому рівні.

Виклад основного матеріалу. Аналіз структури надання послуг ветеранам війни в громадах Івано-Франківської області здійснений шляхом опрацювання даних, поданих в офіційному ресурсі — на сайті Міністерства у справах ветеранів України «Е-карта послуг для ветеранів війни» [6]. Е-Карта з надання послуг ветеранам війни з боку державних, недержавних та міжнародних організацій є візуалізацією інформації про послуги, що надаються ветеранам та членам їхніх сімей у громадах всієї України. Під терміном «*ветерани війни*» ми розумітимемо всі категорії, які визначаються в Законі України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [7].

Загальна кількість послуг, що надаються ветеранам війни в Україні становить — 13178 послуг у 22 групах послуг. Серед основних груп послуг, що надаються ветеранам війни зазначимо такі: адаптивний спорт, освіта, ушанування пам'яті, працевлаштування, грошова допомога, протезування, розвиток ветеранських громадських об'єднань, гуманітарна допомога, розвиток підприємницьких ініціатив, дозвілля, санаторно-курортне лікування/рекреаційне відновлення, житлові програми, соціальна підтримка, транспорт, культура, мистецтво, фізична реабілітація, медичні програми, фізкультурно-спортивна реабілітація, ментальне здоров'я, національно-патріотичне виховання, юридична допомога.

Варто зазначити, що в Івано-Франківській області надаються послуги за всіма групами, окрім — розвиток ветеранських громадських об'єднань. Загальна кількість послуг, що надаються ветеранам війни в області — 587 послуг за 21 групою. У рейтингу областей, що надають відповідну кількість типів послуг, Івано-Франківська область посідає 9 місце. Лідером є Вінницька область — 1298 тип послуг. Завершують список Чернівецька область — 146 типів послуг та Херсонська область — 143.

Детальніше інформацію про ТГ, що надають послуги ветеранам війни, подано в *таблиці 1*.

Таблиця 1

Послуги ветеранам війни за групами послуг, 01.11.2025 р.

Назва групи послуг	Україна, кількість ТГ, що надають послуги, од.	Івано-Франківська область, кількість ТГ, що надають послуги, од.
адаптивний спорт	76	1
ушанування пам'яті	1436	44
грошова допомога	3720	226
гуманітарна допомога	262	14
дозвілля	601	26
житлові програми	243	25
Інше	287	10
культура мистецтво	461	7
медичні програми	909	34
ментальне здоров'я	497	28
національно-патріотичне виховання	284	6
освіта	521	35
працевлаштування	230	15
протезування	202	3
розвиток ветеранських громадських об'єднань	41	0
розвиток підприємницьких ініціатив	147	7
санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відновлення	357	5
соціальна підтримка	2029	67
транспорт	390	9
фізична реабілітація	205	11
фізкультурно-спортивна реабілітація	50	1
юридична допомога	230	13

Зазначені послуги надаються таким цільовим групам: член сім'ї особи, яка мають особливі заслуги перед Батьківщиною; учасник війни; члени сім'ї загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України; демобілізовані особи; особи, які мають особливі заслуги перед

Батьківщиною; учасники бойових дій; члени сім'ї постраждалих учасників Революції Гідності; члени сім'ї особи з інвалідністю внаслідок війни; члени сім'ї учасника війни; члени сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни; члени сім'ї учасника бойових дій; особи з інвалідністю внаслідок війни; постраждалі учасники Революції Гідності.

Аналізуючи послуги за місцем надання зазначимо, що послуги надаються: за місцем проживання; за місцем реєстрації отримувача; мобільна послуга; онлайн.

Зупинимося більше детально на аналізі послуг в Івано-Франківській області. Кількість послуг за місцем надання в області подано так:

- за місцем проживання — 347 послуг (20 груп);
- за місцем реєстрації отримувача — 518 (21 група);
- мобільна послуга — 9 послуг (7 груп);
- онлайн — 9 послуг (6 груп).

У таблиці 2 подамо деталізовану кількість послуг за групами та за місцем надання.

Таблиця 2

Послуги ветеранам війни за місцем надання, 01.11.2025 р.

Назва групи послуг	Івано-Франківська область, од.	З них,			
		за місцем проживання	за місцем реєстрації отримувача	мобільна послуга	онлайн
адаптивний спорт	1	-	1	-	-
вшанування пам'яті	44	19	38	-	-
грошова допомога	226	85	207	-	-
гуманітарна допомога	14	4	11	-	-
дозвілля	26	11	23	-	-
житлові програми	25	11	21	1	1
Інше	10	4	9	-	-

Назва групи послуг	Івано-Франківська область, од.	З них,			
		за місцем проживання	за місцем реєстрації отримувача	мобільна послуга	онлайн
культура, мистецтво	7	4	7	-	-
медичні програми	34	15	30	1	-
ментальне здоров'я	38	21	27	1	1
національно-патріотичне виховання	6	4	4	-	-
освіта	45	26	35	-	-
працевлаштування	15	12	14	1	1
протезування	3	3	3	-	-
розвиток ветеранських громадських об'єднань	0	0	0	-	-
розвиток підприємницьких ініціатив	7	4	6	-	-
санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відновлення	5	3	4	-	-
соціальна підтримка	67	56	48	3	-
транспорт	9	3	8	1	-
фізична реабілітація	11	9	11	-	-
фізкультурно-спортивна реабілітація	1	1	1	-	-
юридична допомога	13	10	10	1	1

Далі подамо матрицю надання послуг ветеранам війни у кожній з територіальних громад області — *таблиця 3*.

Таблиця 3

Матриця надання послуг ветеранам війни в територіальних громадах Івано-Франківської області, 01.11.2025

НАЗВА ГРОМАДИ	Загальна кількість послуг	НАЗВА ПОСЛУГИ																				МІСЦЕ НАДАНИЯ ПОСЛУГИ				
		адаптивний спорт	вшанування пам'яті	грошова допомога	гуманітарна допомога	дозвілля	житлові програми	інше	культура, мистецтво	медичні програми	ментальне здоров'я	національно-патріотичне виховання	освіта	працевлаштування	протезування	розвиток підприємницьких ініціатив	санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відпочинок	соціальна підтримка	транспорт	фізична реабілітація	фізкультурно-спортивна реабілітація	юридична допомога	за місцем проживання	за місцем реєстрації	мобільна послуга	онлайн
Білоберізька	4		1	1					1									1					+	+		
Більшівцівська	3			2														1					+	+		
Богородчанська	5									1		2	1		1								+	+		
Болехівська	20		2	9					1	1		2	1		1			3					+	+		
Брошнів-Осадська	15		3	6		1		1	2									1	1				+	+	+	
Букачівська	1			1																			+	+		
Бурштинська	30		2	12	3	2	1		2	1	1							3	1	1		1	+	+		
Верхнянська	8		1	2			1			1		1						2					+	+		
Верховинська	9		1	1					1	1			1		1			2				1	+	+		

НАЗВА ГРОМАДИ	Загальна кількість послуг	НАЗВА ПОСЛУГИ																				МІСЦЕ НАДАННЯ ПОСЛУГИ				
		адаптивний спорт	вшанування пам'яті	грошова допомога	гуманітарна допомога	дозвілля	житлові програми	інше	культура, мистецтво	медичні програми	ментальне здоров'я	національно-патріотичне виховання	освіта	працевлаштування	протезування	розвиток підприємницьких ініціатив	санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відпочиття	соціальна підтримка	транспорт	фізична реабілітація	фізкультурно-спортивна реабілітація	юридична допомога	за місцем проживання	за місцем реєстрації	мобільна послуга	онлайн
Вигодська	8			7			1																+	+		
Витвицька	4			1	1		1														1		+	+		
Войнилівська	12		2	4		2	1				1							2					+	+		
Ворохтянська	2			1				1															+	+		
Галицька	29	1	2	3	1		1			7	2	1	2	4				5					+	+	+	+
Гвіздецька	1			1																				+		
Городенківська	14		1	6		1					1		1	1				1		1		1	+	+	+	+
Десятинська	7			5						1								1					+	+		
Дзвиняцька	0																									
Долинська	9			7						1								1					+	+		
Дубівська	3			1			1											1					+	+		

НАЗВА ГРОМАДИ	Загальна кількість послуг	НАЗВА ПОСЛУГИ																				МІСЦЕ НАДАННЯ ПОСЛУГИ				
		адаптивний спорт	вшанування пам'яті	грошова допомога	гуманітарна допомога	дозвілля	житлові програми	інше	культура, мистецтво	медичні програми	ментальне здоров'я	національно-патріотичне виховання	освіта	працевлаштування	протезування	розвиток підприємницьких ініціатив	санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відпочинок	соціальна підтримка	транспорт	фізична реабілітація	фізкультурно-спортивна реабілітація	юридична допомога	за місцем проживання	за місцем реєстрації	мобільна послуга	онлайн
Дубовецька	12		1	5		1			1		1	1						2					+	+		
Єзупільська	4		1	2					1														+	+		
Заболотівська	7			7																				+		
Загвіздянська	8			6					1			1												+		
Зеленська	12		2	4		2		1	1									2					+	+		
Івано-Франківська	47		1	25			2	1		1	1		3	1	1	1		3	1	4	1		+	+		
Калуська	62		3	9	1	3	7		1	3	6		7	2		1	2	7	5	3		2	+	+		
Коломийська	48		4	8	1	3	2	4		4	6		5	1			1	5	1			3	+	+	+	+
Коршівська	2			2																				+		
Косівська	6			3		1												1		1			+	+		
Космацька	15		1	2		2	3			2	1							3				1	+	+		

НАЗВА ГРОМАДИ	Загальна кількість послуг	НАЗВА ПОСЛУГИ																				МІСЦЕ НАДАННЯ ПОСЛУГИ				
		адаптивний спорт	вшанування пам'яті	грошова допомога	гуманітарна допомога	дозвілля	житлові програми	інше	культура, мистецтво	медичні програми	ментальне здоров'я	національно-патріотичне виховання	освіта	працевлаштування	протезування	розвиток підприємницьких ініціатив	санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відпочиття	соціальна підтримка	транспорт	фізична реабілітація	фізкультурно-спортивна реабілітація	юридична допомога	за місцем проживання	за місцем реєстрації	мобільна послуга	онлайн
Кутська	4			1	1	1												1					+			
Ланчинська	3		1	2																			+	+		
Лисецька	2		1							1													+	+		
Матейвецька	3			2					1														+	+		
Надвірнянська	3									1								1				1	+	+	+	+
Нижньовербізька	7			6		1																		+		
Новицька	4					1					1	2											+	+		
Обертинська	6		1	1	1						1							2					+			
Олешанська	4			4																				+		
Отинійська	1			1																				+		
Пасічнянська	2		1	1																			+	+		

НАЗВА ГРОМАДИ	Загальна кількість послуг	НАЗВА ПОСЛУГИ																				МІСЦЕ НАДАННЯ ПОСЛУГИ				
		адаптивний спорт	вшанування пам'яті	грошова допомога	гуманітарна допомога	дозвілля	житлові програми	інше	культура, мистецтво	медичні програми	ментальне здоров'я	національно-патріотичне виховання	освіта	працевлаштування	протезування	розвиток підприємницьких ініціатив	санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відпочинок	соціальна підтримка	транспорт	фізична реабілітація	фізкультурно-спортивна реабілітація	юридична допомога	за місцем проживання	за місцем реєстрації	мобільна послуга	онлайн
Перегінська	11		1	9	1																		+	+		
Переріслянська	0																									
Печеніжинська	6		1	3								1					1						+	+		
Поляницька	10		1	5	1		1							1			1						+	+		
Підгайчиківська	0																									
П'ядицька	6		1	4						1													+	+		
Рогатинська	1																1						+			
Рожнівська	1			1																			+			
Рожнятівська	9		2	3	1	1						1					1						+	+		
Снятинська	18		1	10		2			2			1					2						+	+		
Солотвинська	8			5								3											+	+		

НАЗВА ГРОМАДИ	Загальна кількість послуг	НАЗВА ПОСЛУГИ																			МІСЦЕ НАДАННЯ ПОСЛУГИ					
		адаптивний спорт	вшанування пам'яті	грошова допомога	гуманітарна допомога	дозвілля	житлові програми	інше	культура, мистецтво	медичні програми	ментальне здоров'я	національно-патріотичне виховання	освіта	працевлаштування	протезування	розвиток підприємницьких ініціатив	санаторно-курортне лікування/ рекреаційне відпочинок	соціальна підтримка	транспорт	фізична реабілітація	фізкультурно-спортивна реабілітація	юридична допомога	за місцем проживання	за місцем реєстрації	мобільна послуга	онлайн
Спаська	2		1	1																			+	+		
Старобогородчанська	7		1	2					1					1		1	1						+	+		
Тисменицька	1			1																				+		
Тлумацька	27		1	3	1	2	1	1	2		2	1	2	2	1		6		1		1	+	+			
Угринівська	0																									
Чернелицька	1			1																		+	+			
Яблунівська	11		1	5				2		1							2					+	+			
Ямницька	7			4	1			1									1					+	+			
Яремчанська	16		1	8			2		1				1		1	1					1	+	+			

Із *таблиці 3* видно, що в Е-карті відсутня інформація про надання 4 ТГ послуг ветеранам війни за проаналізованими вище 22 групами послуг. Не надають жодної із перелічених груп послуг ветеранам війни: Дзвиняцька. Переріслянська, Підгайчиківська та Угринівська ТГ, що становить 6,5% від загальної кількості ТГ області.

По 1-й послугі надають 7 ТГ (11,3%): Букачівська, Гвіздецька, Отинійська, Рогатинська, Рожнівська, Тисменицька, Чернелицька. Від 2 до 5 послуг надають 17 ТГ (27,4%): Ворохтянська, Коршівська, Лисецька, Пасічнянська, Спаська, Більшівцівська, Дубівська, Ланчинська, Матеївецька, Надвірнянська, Білоберізька, Витвицька, Єзупільська, Кутська, Новицька, Олешанська Богородчанська. Від 6 до 10 послуг надають 17 ТГ (27,4%): Косівська, Обертинська, Печеніжинська, П'ядицька, Делятинська, Заболотівська, Нижньовербізька, Старобогородчанська, Ямницька, Верхнянська, Вигодська, Загвіздянська, Солотвинська, Верховинська, Долинська, Рожнятівська, Поляницька. Від 11 до 15 послуг надають 8 ТГ (12,9%): Перегінська, Яблунівська, Войнилівська, Дубовецька, Зеленська, Городенківська, Брошнів-Осадська, Космацька. Від 16 до 20 послуг надають 3 ТГ (4,8%): Яремчанська, Снятинська, Болахівська. Тлумацька ТГ надає 27 послуг, Галицька — 29, Бурштинська — 30.

Найбільше послуг ветеранам війни надають три ТГ: Калуська ТГ — 62 послуги, Коломийська ТГ — 48 послуг та Івано-Франківська ТГ — 47 послуг.

Візуалізацію кількості послуг за категоріями подано на *рис. 1*. За категоріями послуг найбільш поширеними є послуги з виплати грошової допомоги — 226. За цією групою категоріям осіб надаються різні види грошових допомог: одноразова грошова допомога учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України; грошова допомога до Дня Незалежності;

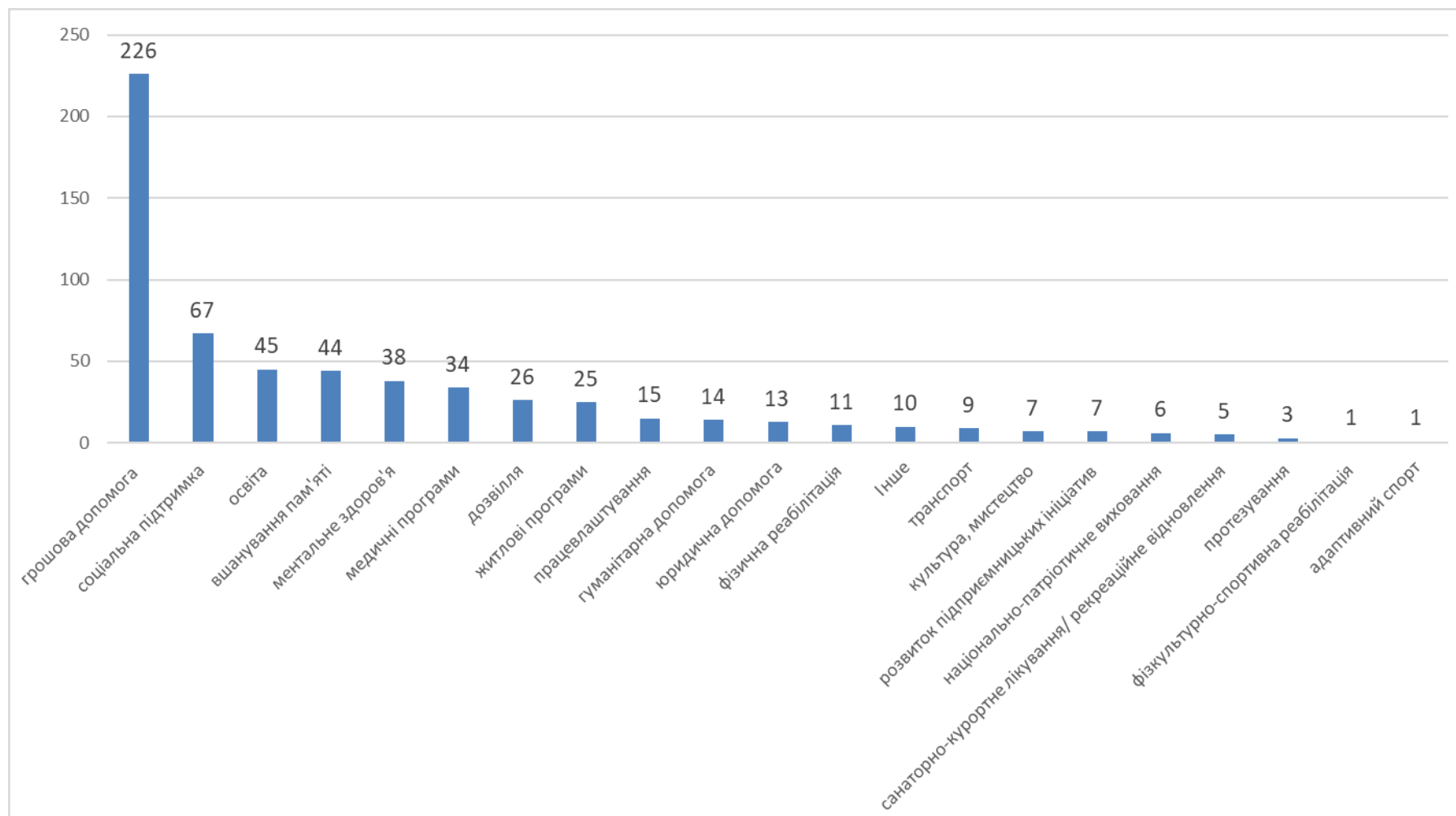

Рис. 1. Кількість послуг для ветеранів війни, що надаються ТГ Івано-Франківської області за категоріями, 01.11.2025 р.

одноразова грошова виплата для членів сімей загиблих Захисників та Захисниць, які загинули під час участі у бойових діях на території України; грошова допомога, що надається членам сім'ї зниклого безвісті в розмірі 50 тис. грн; надання грошової допомоги матерям воїнів загиблим під час війни; виплата дитині загиблого до повноліття щомісяця в розмірі прожиткового мінімуму; одноразова грошова допомога до Покрови військовим; одноразова допомога постраждалим учасникам Революції Гідності до Дня Гідності та Свободи; надання матеріальної допомоги сім'ям загиблих до Дня Героя; матеріальна допомога сім'ям загиблих Захисників до Дня українського козацтва; грошова допомога на лікування та вирішення матеріально-побутових умов; одноразова матеріальна допомога на придбання спорядження; грошова допомога до Великодня; одноразова грошова допомога членам сімей учасникам бойових дій, які перебувають у полоні або зникли безвісти; міська програма соціального захисту членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України (щомісячна матеріальна допомога); матеріальна допомога Захисникам і Захисницям України на лікування; одноразова грошова допомога на тверде паливо; грошова допомога на проведення складних хірургічних операцій для учасників бойових дій; одноразова грошова допомога для поліпшення житлових умов сімей учасників бойових дій та ін.

Підсумовуючи результати аналізу виплат за групою *«грошова допомога»* зазначимо, що, водночас, існує суттєва залежність між кількістю послуг, сумами виплат та видами цих виплат від фінансової спроможності громад. Нині окремі громади надають грошову допомогу, наприклад, тільки учасникам бойових дій, членам сім'ї загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, членам сім'ї учасника бойових дій, в іншій — усім категоріям. Такий підхід створює конфліктні ситуації, соціальну напругу, що є недопустимим, особливо в ситуації, коли

йдеться про ветеранів війни. Зазначене спонукає до констатування потреби якнайшвидшої уніфікації обов'язкових грошових допомог для кожного ветерана війни незалежно від місця проживання. Такі виплати, на нашу думку, мають здійснюватися винятково за кошти державного бюджету.

Аналіз групи *«соціальні послуги»* дозволяє стверджувати, що найбільш поширеною є послуга із забезпечення безкоштовним харчуванням дітей ветеранів війни в закладах освіти громади. Серед інших зустрічаємо такі: консультування, інформування, соціальний супровід, догляд вдома, представництво інтересів, соціальна адаптація, організація та проведення заходів соціально-психологічної реабілітації, пільги на житлово-комунальні послуги для ветеранів війни та ін.

Принагідно зауважимо, що ветерани війни мають й інші потреби, окрім виплат, наприклад, сприяння працевлаштуванню, отриманню іншої освіти через причини втрати кваліфікації, отримання інвалідності тощо. Послуги групи *«освіта»*, в основному, здійснюються в співпраці з Івано-Франківським центром зайнятості та його філіями. Серед послуг є такі: перепідготовка за робітничою професією; підготовка за спеціальністю для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра або магістра; подання заявки на отримання ваучера на навчання (підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації); надання пільг на освіту для ветеранів та їхніх дітей; безкоштовне навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти служби зайнятості; безкоштовне навчання дітей ветеранів у закладах позашкільної освіти та ін.

Група *«вшанування пам'яті»* містить такі послуги: безоплатне поховання загиблих Захисників та Захисниць, виготовлення та встановлення меморіальних (анотаційних) дощок про загиблих воїнів, проведення заходів з метою вшанування Захисників та Захисниць України; відшкодування витрат на встановлення пам'ятників загиблим. Івано-Франківська обласна рада фінансує виготовлення відзнак та нагород

для осіб, які перебувають чи перебували у складі добровольчих формувань, учасників бойових дій.

Цінним, зважаючи на реалії сьогодення, є поширення на теренах громад Прикарпаття послуг групи *«ментальне здоров'я»*: надання першої психологічної допомоги, супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги, психорозвантажувальні заходи для ветеранів, консультації психолога, психоператевта, психіатра, індивідуальна та групова психотерапія, психоедукація, діалог *«За філіжанкою кави»* (проведення зустрічей з матерями та дружинами загиблих Захисників України), психологічна реабілітація та ін.

Найчастіше зустрічаються такі заходи із групи послуг *«медичні програми»*: первинна медична допомога, лабораторні дослідження та діагностика, програма безоплатного та пільгового забезпечення лікарськими засобами, медична допомога в амбулаторних умовах, ведення вагітності, *«Палати героя»* в терапевтичному, неврологічному та хірургічному відділеннях, пільгові ортопедичні та хірургічні стоматологічні послуги, пільгове медикаментозне забезпечення (безоплатні ліки) та ін.

У групі послуг *«дозвілля»* заходи зосередженні на організації відпочинку для дітей/сімей ветеранів, екскурсій та інших заходів (перегляд фільмів, майстер-класи різних видів, спортивна риболовля, кінний спорт тощо), компенсація відвідування басейну.

«Житлові програми» містять такі заходи, як грошова допомога на комунальні послуги учасникам бойових дій та сім'ям загиблих воїнів, отримання земельних ділянок для учасників бойових дій, узяття на квартирний облік учасника бойових дій тощо.

Послуги з працевлаштування містять такі заходи: пошук належної роботи та сприяння в працевлаштуванні, тимчасовій зайнятості,

організація громадських робіт тимчасового характеру; індивідуальне планування працевлаштування, професійна підготовка або перепідготовка, підвищення кваліфікації, профорієнтаційні заходи.

Гуманітарна допомога — забезпечення твердим паливом, придбання продуктових наборів до свят, надання продуктів харчування, засобів гігієни, дитячих наборів тощо.

До групи послуг *«юридична допомога»* в основному включено заходи з надання безоплатної первинної правничої допомоги.

Фізична реабілітація містить такі послуги: заняття в спортзалах, забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації), стаціонарна та амбулаторна фізична та психологічна реабілітація.

Група *«інше»* містить послугу перукаря. Інші заходи, подані в групі *«інші послуги»*, на нашу думку, варто було б рознести в такі групи, як фізична реабілітація, медична допомога, юридичні послуги.

Надання послуг соціального таксі, видача талонів на проїзд особам з інвалідністю внаслідок війни, відшкодування перевізникам за перевезення пільгових категорій громадян автомобільним транспортом входять до групи «транспорт».

Група *«культура і мистецтво»* містить проведення тематичних вечорів, годин пам'яті, тематичних книжкових виставок, вшанування Героїв України, релаксаційні вечори класичної музики для ветеранів та їх сімей, навчання дітей в музичній школі, факультативна та гурткова діяльність. Знову ж таки зазначимо, що заходи цієї групи перегукуються із заходами, віднесеними до груп *«освіта»* та *«дозвілля»*.

Заходи із групи *«національно-патріотичне виховання»* об'єднано в основному довкола організації та проведення заходів, спрямованих на утвердження патріотизму, громадянської свідомості й активної громадянської позиції дітей та молоді, виховання молодого покоління на

прикладі героїв війни, зберігання історичної правди, вшанування пам'яті Героїв.

«Розвиток підприємницьких ініціатив» супроводжується структурними підрозділами обласного центру зайнятості через надання грантів на розвиток власної справи.

Безоплатне зубопротезування для УБД та осіб з інвалідністю внаслідок війни включено до групи послуг «протезування», хоча, очевидно, варто їх розглядати в контексті групи «медична допомога».

«Фізкультурно-спортивну реабілітацію» подано послугою — безоплатне відвідування басейну, спортзалу для ветеранів та їхніх сімей. Знову ж таки, цю послугу більшість ТГ віднесли до групи «дозвілля». «Адаптивний спорт» — організація та проведення спортивно-масових заходів з різних видів спорту, варто, на нашу думку, об'єднати в групу дозвілля чи фізична реабілітація.

Як бачимо, в області, згідно з даними Е-карти, розвинена широка мережа послуг для ветеранів війни. Водночас, є 4 ТГ, які не представлені в цьому ресурсі, що може свідчити про те, що в них не надають жодних послуг для ветеранів та членів їхніх сімей.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» [8]. ТГ здійснюють заходи із запровадження посади «фахівець із супроводу». Фахівець із супроводу є штатним працівником комунальної бюджетної установи (закладу) або комунального некомерційного підприємства. При цьому в установчому документі комунального некомерційного підприємства має бути визначено завдання та функції із здійснення заходів у сфері ветеранської політики. За даними Міністерства у справах ветеранів України [9] в Івано-Франківській області почали роботу 23 фахівці із супроводу. Станом на 9 січня 2025 року в області працювало вже 27 фахівців по троє в Коломийській та

Городенківській громадах, по двоє — в Івано-Франківській, Болехівській, Калуській, Снятинській та Верховинській громадах та по одному — в Обертинській, Ямницькій, Лисецькій, Долинській, Рожнятівській, Отинійській, Поляницькій, Делятинській, Білоберізькій, Зеленській та Яблунівській громадах. Розуміємо, що пошук кандидатів та підготовка фахівців із супроводу має важливе значення для реінтеграції ветеранів. І, зважаючи на збільшення кількості ветеранів війни, Україна загалом та Прикарпаття зокрема потребуватиме більшої кількості фахівців із супроводу ветеранів.

Висновки. Аналіз стану надання послуг ветеранам в громадах Івано-Франківської області дозволяє констатувати таке:

послуги, що надаються, можна умовно об'єднати в групи: послуги з отримання виплат, пільг і т.п., гарантованих законодавством України; послуги із соціальної реінтеграції; послуги з психосоціальної, фізичної реабілітації;

якість та повнота послуг залежить від ресурсної спроможності територіальних громад, у тому числі фінансової та кадрової.

Отже, з метою уникнення дискримінації, що породжена різним рівнем фінансової спроможності територіальних громад, вважаємо першочерговим на рівні держави розробити заходи із співфінансування з державного бюджету надання обов'язкових соціальних послуг шляхом субвенцій;

важливим інструментом у популяризації наявних послуг для ветеранів є комунікаційний інструмент. Водночас, аналіз інтернет-джерел не засвідчив належного рівня популяризації територіальними громадами послуг для ветеранів;

потрібно активізувати механізми впровадження послуг у тих територіальних громадах, у яких вони відсутні, шляхом, наприклад, розвитку міжмуніципальної співпраці.

Підсумовуючи зазначимо, що для формування ефективної місцевої ветеранської політики потрібно здійснити ґрунтовний аналіз потреб ветеранів та ресурсів територіальних громад для пошуку можливостей задоволення потреб ветеранів. Нині потреби ветеранів війни умовно можна згрупувати так: медична допомога; фізична та психологічна реабілітація; адаптація на ринку праці; соціальна підтримка; особиста самореалізація та реінтеграція в суспільство.

Отже, територіальним громадам потрібно систематично та системно, вивчати потреби ветеранів у послугах та працювати над їх впровадженням. Очевидно, що самотійно ОМС не завжди можуть задовольнити потреби ветеранів. Для реалізації ветеранської політики на місцях ОМС потрібно долучати до співпраці органи державної влади, бізнес, організації громадянського суспільства та інших, використовуючи інструменти міжмуніципальної співпраці, проєктного менеджменту, налагодження міжнародних партнерств тощо. І, зважаючи на це, ОМС потрібно докладати максимум зусиль для популяризації кращих практик впровадження ветеранської політики на місцях, кооперації з метою стандартизації й спрощення алгоритмів надання ключових груп послуг ветеранам війни та розроблення первинних індикаторів якості і доступності надання послуг ветеранам, що забезпечить у подальшому об'єктивну оцінку ефективності ветеранської політики на місцевому рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналітична інформація за даними Міністерства у справах ветеранів України. URL: <https://data.mva.gov.ua>.

2. Кількість учасників бойових дій станом на 01.01.2025. Адміністративні дані в значенні Закону України «Про державну статистику». URL: <https://data.gov.ua/dataset/034f43a4-133a-498f-8478-6076ed1013e4>.

3. За два роки вдесятеро збільшилася кількість ветеранів, які звертаються по соцпослуги. *ZMINA*. 29.01.2025. URL: <https://zmina.info/news/za-dva-roky-vdesyatero-zbilshylas-kilkist-veteraniv-yaki-zvertayutsya-po-soczposlugu>.

4. Про схвалення Стратегії формування системи повернення з військової служби до цивільного життя на період до 2033 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія, План, Заходи від 31.12.2024 № 1350–р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1350-2024-%D1%80#Text>.

5. Державна політика щодо ветеранів війни : аналіт. доп. / [Власенко Р. В., Гущук І. В., Жаліло Я. А. та ін.]; за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2025. 118 с. URL: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2025.04>.

6. Е-карта послуг для ветеранів війни. Міністерство у справах ветеранів України. URL: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiNjNkMjc3ZDgtM2ZINS00ZTY4LTg0OWQtYmU5OTZmN2VIN2M1IiwidCI6IjVjM2NjODcwLTZlMGUtdmVlLnM1hMmVILTzkMjlmZTE1NmM3NSIsImMiOiI9&pageName=ReportSectionae8076ddb3a599f0c7>.

7. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22.10.1993 № 3551–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>.

8. Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб : Постанова КМУ від 02.08.2024 № 881. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/881-2024-%D0%BF#Text>.

9. В Україні розпочали роботу фахівці з супроводу ветеранів. URL: <https://mva.gov.ua/presenter/category/86-novini/v-ukraini-rozpochali-robotu-fahivtsi-z-suprovodu-veteraniv>.

REFERENCES

1. Ministry of Veterans Affairs of Ukraine. Analitychna informatsiia za danymy Ministerstva u spravakh veteraniv Ukrainy [Analytical information based on data from the Ministry of Veterans Affairs of Ukraine]. URL: <https://data.mva.gov.ua>. [in Ukrainian]
2. Kilkist uchasnykiv boiovykh dii stanom na 01.01.2025. Administratyvni dani v znachenni Zakonu Ukrainy «Pro derzhavnu statystyku» [Number of combatants as of 01.01.2025. Administrative data within the meaning of the Law of Ukraine «On State Statistics»]. URL: <https://data.gov.ua/dataset/034f43a4-133a-498f-8478-6076ed1013e4>. [in Ukrainian]
3. ZMINA (2025). Za dva roky vdesiatero zbilshylasia kilkist veteraniv, yaki zvertaiutsia po sotsposluhy (29.01.2025) [Over two years, the number of veterans applying for social services has increased tenfold]. URL: <https://zmina.info/news/za-dva-roky-vdesyatero-zbilshylas-kilkist-veteraniv-yaki-zvertayutsya-po-soczposludy>. [in Ukrainian]
4. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024). Pro skhvalennia Stratehii formuvannia systemy povernennia z viiskovoi sluzhby do tsyvilnoho zhyttia na period do 2033 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2025–2027 rokakh : Rozporiadzhennia vid 31.12.2024 № 1350–r. [On approval of the Strategy for the formation of a system for returning from military service to civilian life for the period until 2033 and approval of the operational plan of measures for its implementation in 2025–2027 : Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine; Strategy, Plan, Measures dated 31 December 2024 № 1350–r.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1350-2024-%D1%80#Text>. [in Ukrainian]
5. Vlasenko R. V., Hushchuk I. V., Zhalilo Ya. A., et al. (2025). Derzhavna polityka shchodo veteraniv viiny : analitychna dopovid [State policy

on war veterans : analytical report]. / Zhalilo Ya. A. (ed.). Kyiv : NISS, 118 p.
DOI: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2025.04>. [in Ukrainian]

6. Ministry of Veterans Affairs of Ukraine. E-karta posluh dlia veteraniv viiny [E-card for services for war veterans]. URL: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjojNjNkMjc3ZDgtM2ZINS00ZTY4LTg0OWQtYmU5OTZmN2VIN2M1IiwidCI6IjVjM2NjODcwLTZlMGUtNDc1Mi1hMmVILTZkMjlmZTE1NmM3NSIsImMiOjI9&pageName=ReportSectionae8076ddb3a599f0c7>. [in Ukrainian]

7. Pro status veteraniv viiny, harantii yikh sotsialnoho zakhystu : Zakon Ukrainy vid 22.10.1993 № 3551–XII [On the status of war veterans and guarantees of their social protection : Law of Ukraine dated 22 October 1993 № 3551–XII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>. [in Ukrainian]

8. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024). Deiaki pytannia zabezpechennia diialnosti fakhivtsiv iz suprovodu veteraniv viiny ta demobilizovanykh osib : Postanova vid 02.08.2024 № 881 [Some issues concerning the activities of specialists supporting war veterans and demobilised persons : Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 881 dated 2 August 2024]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/881-2024-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian]

9. Ministry of Veterans Affairs of Ukraine. V Ukraini rozpochaly robotu fakhivtsi z suprovodu veteraniv [Specialists supporting veterans have begun work in Ukraine]. URL: <https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/v-ukraini-rozpochali-robotu-fahivtsi-z-suprovodu-veteraniv>. [in Ukrainian]